

UNLIMIT UKRAINE
BY THE EUROPEAN BUSINESS ASSOCIATION

Презентація результатів дослідження

Індекс настроїв малого бізнесу за 2025 рік

ПАРТНЕРИ

UKRSIBBANK
BNP PARIBAS GROUP

ПИТАННЯ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ІНДЕКСУ НАСТРОЇВ МАЛОГО БІЗНЕСУ

Як Ви оцінюєте поточний стан справ у Вашому бізнесі?

Як би Ви оцінили стан справ у Вашому бізнесі на цей момент порівняно з попередніми шістьма місяцями?

Які Ваші очікування щодо стану справ у Вашому бізнесі протягом найближчих шести місяців?

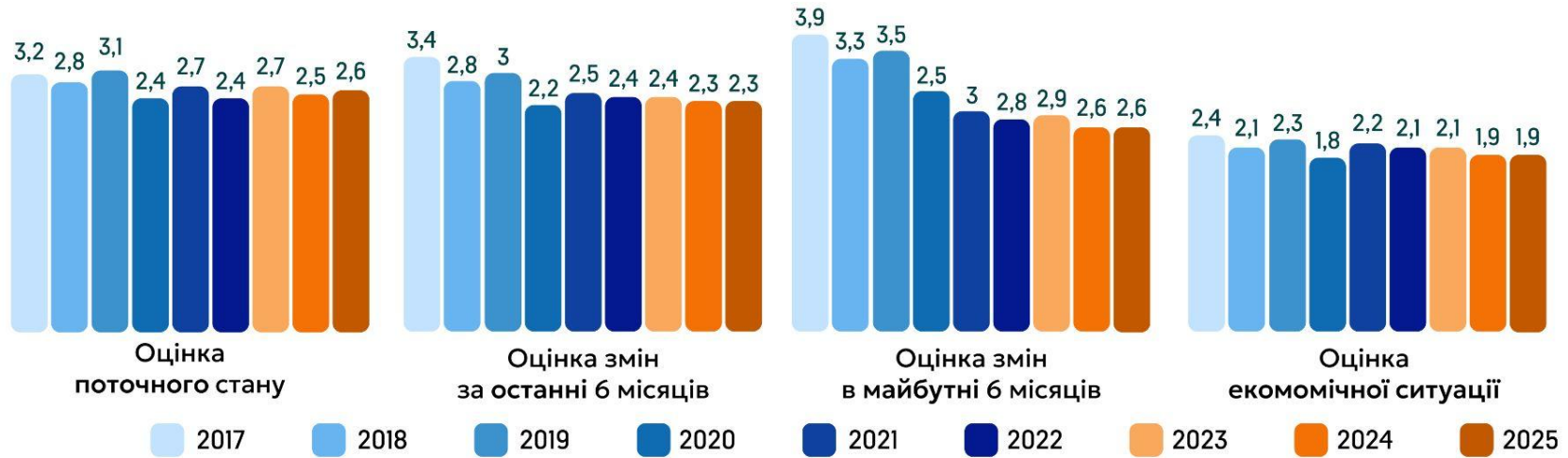
Як Ви оцінюєте економічну ситуацію в країні в цілому?

676 представників малого бізнесу взяли участь в онлайн-опитуванні в період з 1.12.2025 по 31.12.2025.

Відповіді на питання переведені в оцінку в діапазоні від 1 (найгірша оцінка) до 5 (найкраща оцінка).

Індекс є середнім арифметичним значенням за результатами чотирьох компонентів.

ІНДЕКС НАСТРОЇВ МАЛОГО БІЗНЕСУ

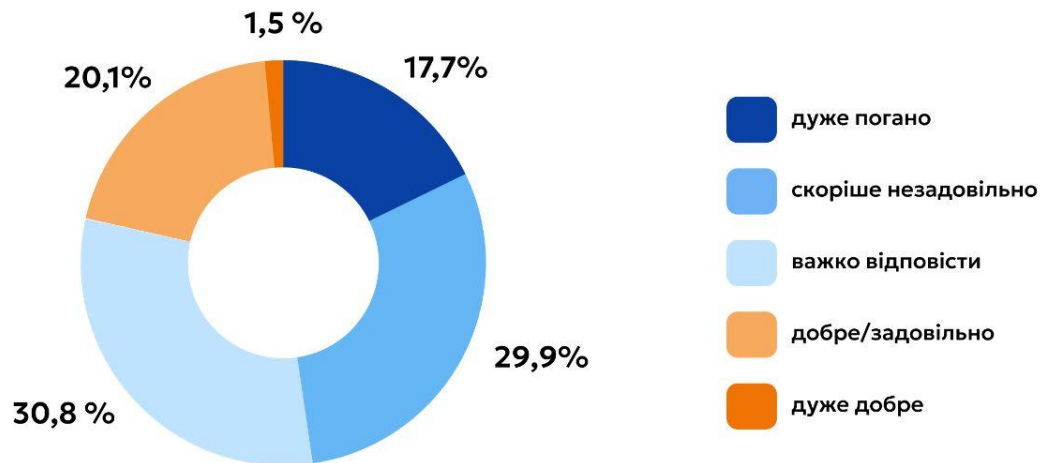
676 представників малого бізнесу взяли участь в онлайн-опитуванні в період з 1.12.2025 по 31.12.2025. Відповіді на питання переведені в оцінку в діапазоні від 1 (найгірша оцінка) до 5 (найкраща оцінка). Індекс є середнім арифметичним значенням за результатами чотирьох компонентів.

ІНДЕКС НАСТРОЇВ МАЛОГО БІЗНЕСУ

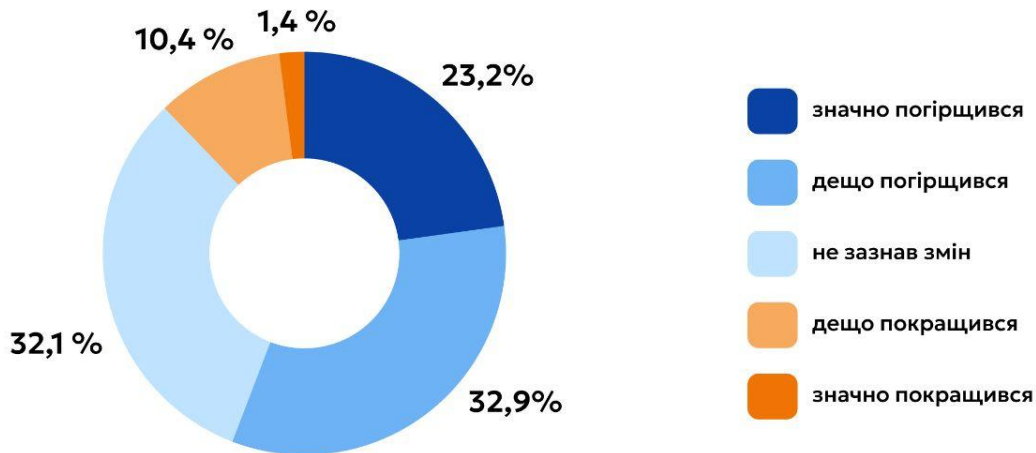
У 2025 році індекс настроїв малого бізнесу залишився на рівні 2,3 без суттєвих змін, що свідчить про стабілізацію показника, однак загальний рівень настроїв залишається обережним і без відчутного покращення бізнес-клімату.

ОЦІНКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ВЛАСНОГО БІЗНЕСУ

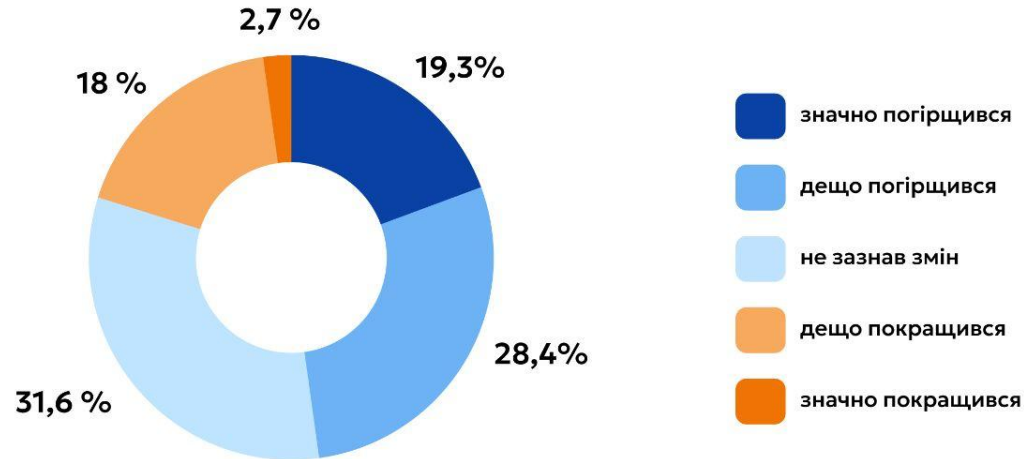
У 2025 році спостерігається певна стабілізація оцінки поточного стану бізнесу. Частка негативних оцінок («дуже погано» та «погано») зменшилася на 4 в.п., тоді як частка нейтральних відповідей зросла на 3 в.п., що свідчить про поступовий перехід бізнесу від песимістичних оцінок до більш стриманих. Також частка позитивних оцінок зросла на 1 в.п., однак загальний рівень оптимізму залишається обмеженим.

ОЦІНКА ЗМІН СТАНУ БІЗНЕСУ ЗА ОСТАННІ ПІВ РОКУ

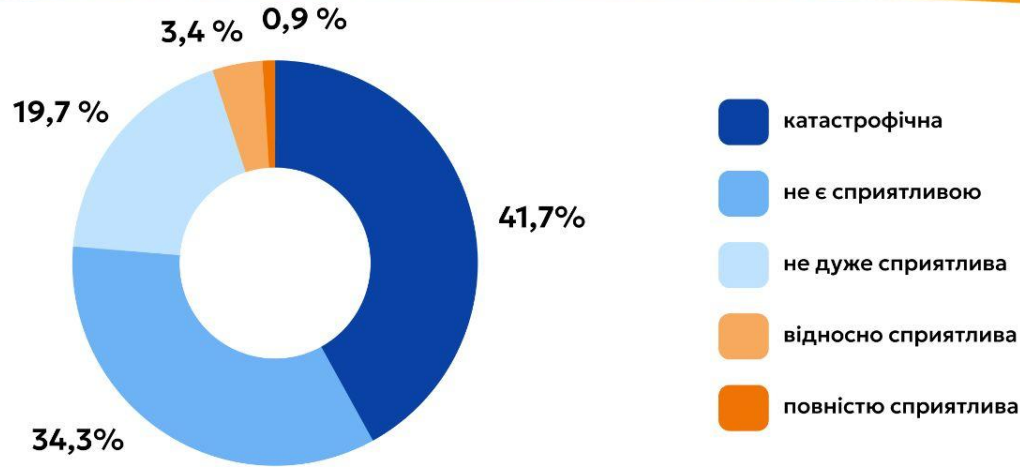
У 2025 році на 6 в.п. зросла частка бізнесів, що зазначили відсутність змін у стані справ, тоді як частка негативних оцінок зменшилась майже на 6 в.п. Частка позитивних оцінок залишається стабільною, що свідчить про поступову стабілізацію ситуації для малого бізнесу.

ПРОГНОЗИ ЗМІН СТАНУ БІЗНЕСУ НА НАСТУПНІ ПІВ РОКУ

У 2025 році бізнес став більш стриманим у прогнозах: на 3,5 в.п. зменшилась частка тих, хто очікує значних позитивних змін, водночас на 2,3 в.п. зросла частка тих, хто прогнозує деяке погіршення, та на 1,1 в.п. — тих, хто не очікує змін. Це свідчить про зростання обережності бізнесу та переорієнтацію очікувань від оптимістичних сценаріїв до більш стриманих і песимістичних прогнозів.

ОЦІНКА ЕКОНОМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ

У 2025 році оцінка економічної ситуації залишається переважно песимістичною. Частка респондентів, які вважають ситуацію катастрофічною, зросла на 1,2 в.п., тоді як частка позитивних оцінок залишається низькою без ознак суттєвого оптимізму. Спостерігається перерозподіл усередині негативного спектра: частка оцінок «не сприятлива» дещо зменшилась (-2,3 в.п.), натомість зросла частка відповідей «не дуже сприятлива» (+2 в.п.). Це свідчить про стабільно низький рівень довіри до економічного середовища та відсутність очікувань швидкого покращення.

ЕКСПОРТ ТОВАРІВ І ПОСЛУГ ЗА КОРДОН

У 2025 році частка малого бізнесу, що експортує товари та послуги, зростає до 27,7% (+11 в.п), що свідчить про суттєве поживлення експортної активності МСБ. Водночас 72,3% підприємців все ще не працюють із закордонними ринками, що вказує на значний потенціал для подальшого розвитку експорту.

ПЛАНИ ЩОДО РОЗШИРЕННЯ БІЗНЕСУ

15%

Планують
розширення бізнесу

85%

Не планують
розширення бізнесу

61% Планують продовжувати
роботу без змін

13% Планують скорочення
бізнесу

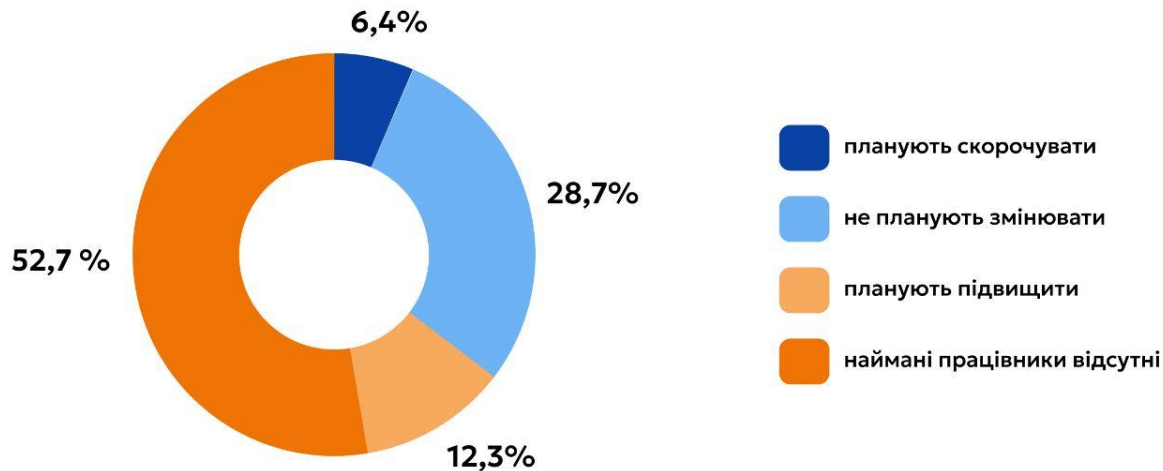
15% Планують розширення
бізнесу

11% Планують закриття
бізнесу

У 2025 році частка бізнесів, які планують розширення, суттєво знизилась — до 15,2% проти 66,5% у 2024 році, що свідчить про більш обережну стратегію розвитку в умовах невизначеності.

Серед тих, хто все ж планує зростання, основний фокус — розширення клієнтської бази (62,8%) та розширення переліку послуг (41,9%), що вказує на прагнення до органічного росту без значних капітальних інвестицій.

ПЛАНИ ЩОДО ЗМІНИ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ НАЙМАНИХ ПРАЦІВНИКІВ

У 2025 році плани щодо зміни заробітної плати загалом залишаються стриманими. Серед бізнесів із найманими працівниками 60,6% не планують змін у зарплатах, 25,9% планують підвищення, тоді як 13,5% розглядають скорочення.

СПОСОБИ ПОДОЛАННЯ КАДРОВОГО ДЕФІЦИТУ У 2025 РОЦІ

Більшість малого бізнесу не відчуває кадрового дефіциту (49,3%). Серед тих, хто стикається з нестачею кадрів, ключові способи реагування — підвищення зарплат (17,3%), розширення мотиваційного пакета (10,7%) та навчання й перекваліфікація персоналу (8,6%).

Також бізнес частіше розглядає найм молодих фахівців (11,4%) і людей пенсійного віку (10,3%) як альтернативні джерела талантів.

ПЛАНИ ЩОДО ЗАЛУЧЕННЯ КОШТІВ ДО БІЗНЕСУ

53%

Планують
залучати кошти

47%

Не планують
залучати кошти

51% Власні кошти

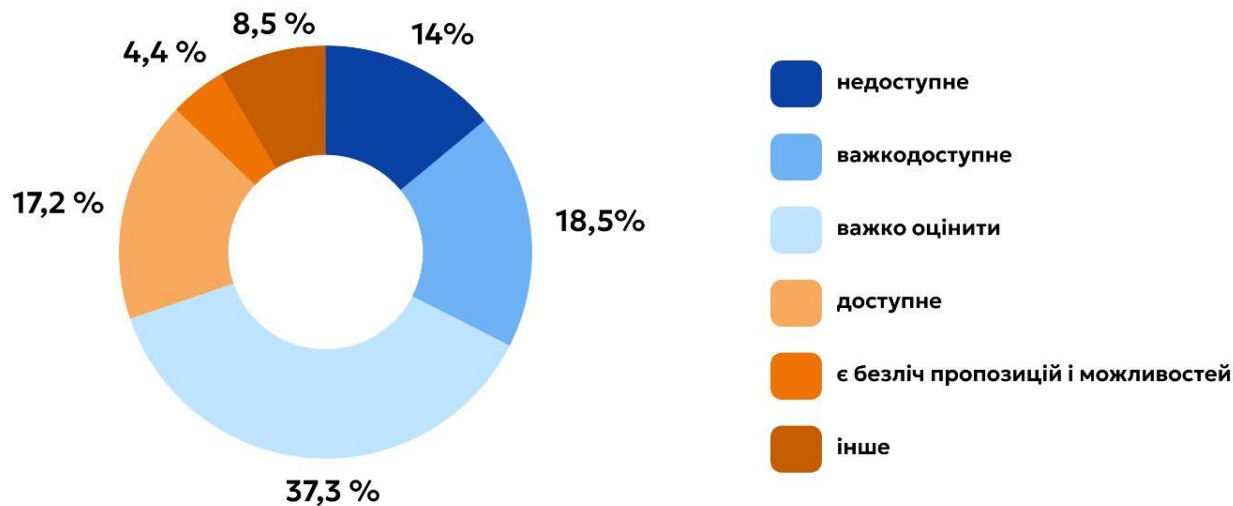
12% Кредити

12% Грантові програми

9% Інвестиції

У 2025 році майже половина малого бізнесу (47%) не планує залучати додаткове фінансування, що на 9 в.п. більше, ніж минулого року. Серед тих, хто планує, бізнес переважно покладається на власні кошти — їх частка зросла до 51% (+4 в.п.). Водночас суттєво знизилась роль грантових програм (12%, -9 в.п.) та кредитів (12%, -4 в.п.), тоді як інтерес до інвестицій залишається стабільним (9%, -1 в.п.).

ОЦІНКА ДОСТУПНОСТІ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ

У 2025 році оцінка доступності банківського кредитування залишилась майже без змін.

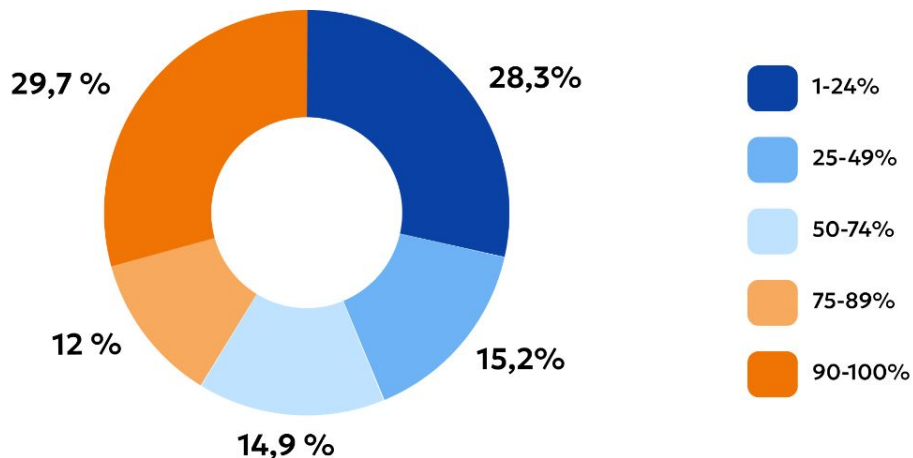
Частка тих, хто вважає кредити важкодоступними, незначно зменшилась (на 1.6 в.п), тоді як позитивні оцінки («доступне») залишаються стабільними.

ВИКОРИСТАННЯ КАНАЛІВ У БІЗНЕСІ

У 2025 році відбулася зміна лідерів серед каналів продажів. Маркетплейси та соціальні мережі вийшли в топ каналів, тоді як фізичні магазини втратили першу позицію, зменшившись на 15.7 в.п. Маркетплейси займають значну частку та залишаються одним із ключових каналів продажів, збільшившись на 6.7 в.п. порівняно з минулим роком.

ЧАСТКА БІЗНЕСУ, ЩО ПРИПАДАЄ НА ЦИФРОВІ КАНАЛИ

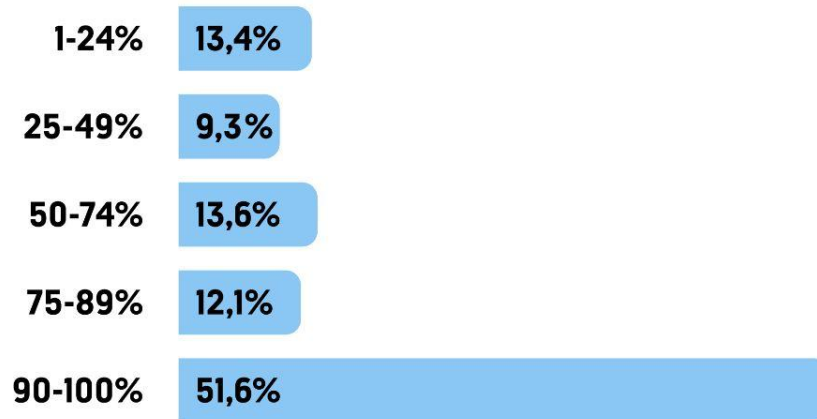
Частка бізнесу в цифрових каналах суттєво зросла. Зменшилась частка бізнесів із низькою цифровою присутністю (1–24%) на -14.1 в.п. Водночас зросла частка бізнесів, де цифрові канали становлять 25–49% та 50–74% обороту (обидві категорії +4 в.п.), що свідчить про поступовий перехід до омніканальних моделей. Найбільше зросла частка бізнесів, які працюють майже повністю через digital (90–100%) — +5.5 в.п., що підтверджує тренд на digital-first бізнес-моделі.

ПЛАНИ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ КАНАЛІВ У БІЗНЕСІ

Соціальні мережі залишаються головним цифровим каналом для розвитку бізнесу, хоча їхня частка знизилась на 5.5 в.п. Водночас маркетплейси вийшли в топ пріоритетних каналів, збільшившись на 4 в.п. Інші цифрові ініціативи (власний сайт, мобільний застосунок) залишилися без суттєвих змін.

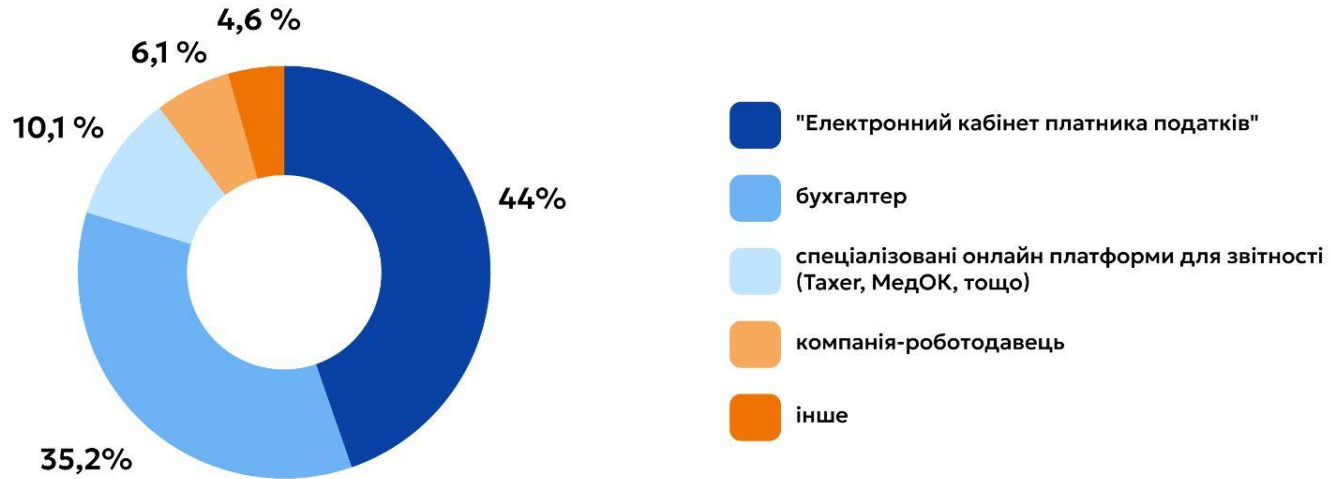
ЧАСТКА ОПЕРАЦІЙ БІЗНЕСУ ЯКА ВІДБУВАЄТЬСЯ БЕЗГОТІВКОВО

Більшість малого бізнесу працює переважно безготівково: 51.6% респондентів зазначили, що 90-100% їхніх операцій відбуваються безготівково.

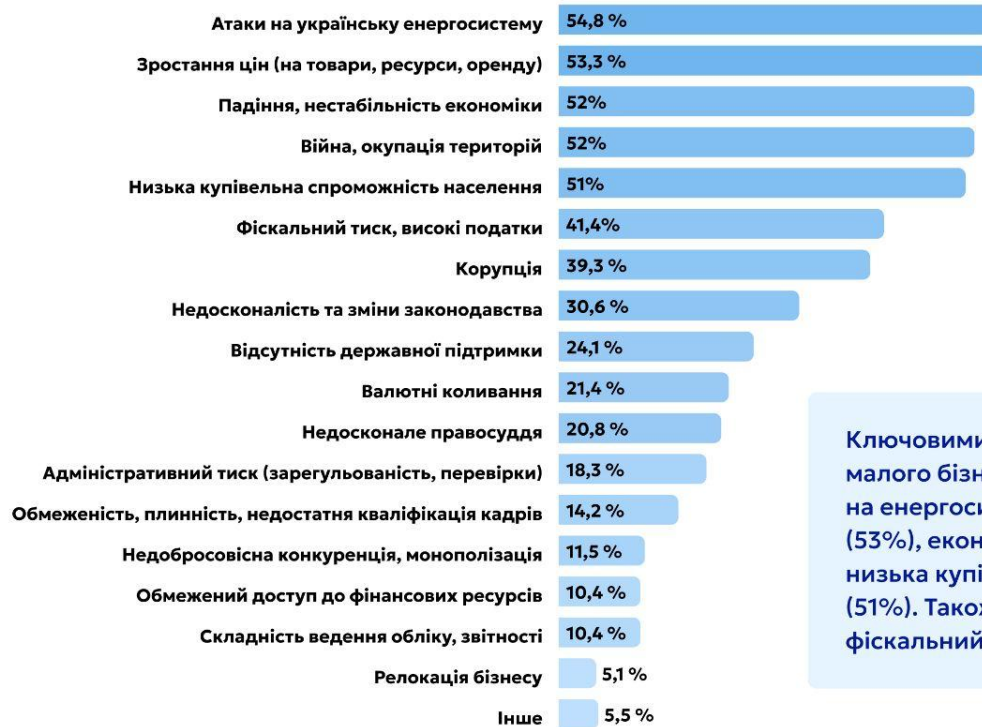
Водночас майже половина бізнесів все ще має змішану модель розрахунків, що свідчить про нерівномірний рівень цифровізації платежів у секторі МСБ.

СЕРВІСИ ДЛЯ ПОДАВАННЯ ПОДАТКОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Більшість малого бізнесу подає податкову звітність самостійно через державні або спеціалізовані цифрові сервіси. 44% використовують Електронний кабінет платника податків. 35% подають звітність через бухгалтера. 10% користуються спеціалізованими онлайн-платформами (Taxer, МедОК тощо)

ВПЛИВ НЕГАТИВНИХ ЧИННИКІВ НА РОБОТУ БІЗНЕСУ

Ключовими негативними чинниками для малого бізнесу залишаються війна та атаки на енергосистему (52–55%), зростання цін (53%), економічна нестабільність (52%), низька купівельна спроможність населення (51%). Також суттєвий вплив мають фіскальний тиск і корупція.

ЩО ХОТІЛИ Б ЗМІНИТИ В КРАЇНІ НА КОРИСТЬ БІЗНЕСУ?

Головним пріоритетом для малого бізнесу залишається подолання корупції (25.1%).

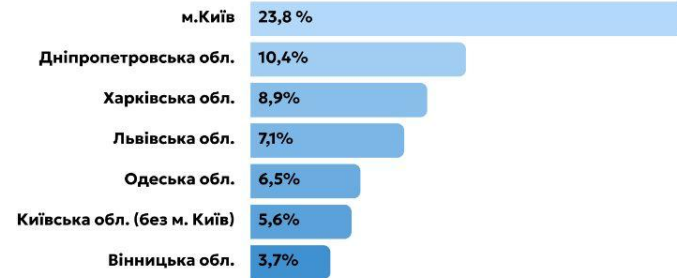
Також серед ключових очікувань: зменшення фіскального тиску та податків, спрощення оподаткування та звітності і посилення обороноздатності країни.

ПРОФІЛЬ ОПИТАНИХ КОМПАНІЙ

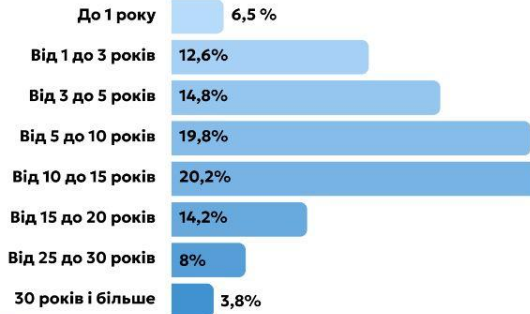
Сфера діяльності

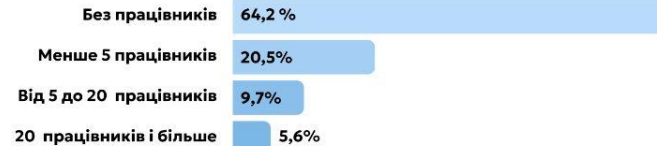
Регіон діяльності

Кількість років на ринку

Кількість найманих працівників

ЗАГАЛЬНИЙ ВИСНОВОК

- Індекс настроїв малого бізнесу у 2025 році залишився стабільним на рівні 2.3 бала з 5, що свідчить про збереження обережних настроїв та відсутність суттєвого відновлення бізнес-оптимізму. Оцінки поточного стану, економічної ситуації та очікувань на майбутнє залишаються стриманими.
- Ключовими негативними чинниками для бізнесу залишаються: війна та атаки на енергосистему, зростання цін, економічна нестабільність, низька купівельна спроможність населення, а також фіскальний тиск і корупція.
- Плани щодо розширення бізнесу у 2025 році суттєво знизилися: лише 15.2% підприємців планують масштабування. Основні напрямки розвитку — розширення клієнтської бази (62.8%) та переліку послуг (41.9%), що свідчить про фокус на органічному зростанні, а не на агресивній експансії.
- Фінансування бізнесу стає більш консервативним: майже половина малого бізнесу не планує залучати кошти, а серед тих, хто планує — домінують власні ресурси. Попит на гранти та кредити зменшується, що вказує на обережність у фінансових рішеннях
- Цифрові канали продовжують набирати вагу: зростає частка бізнесу, що працює через маркетплейси та цифрові платформи, тоді як роль фізичних точок продажу знижується. Це підтверджує структурний зсув малого бізнесу в сторону e-commerce та омніканальності.
- Кадрова стратегія бізнесу залишається стабільною: більшість компаній не планують змінювати рівень зарплат, а основні підходи до подолання кадрового дефіциту — утримання персоналу через фінансову мотивацію та залучення молодих і старших працівників.
- Очікування бізнесу на майбутнє стали менш оптимістичними: зменшилась частка тих, хто очікує значних позитивних змін, та зросла частка підприємців, які прогнозують погіршення або відсутність змін. Це відображає збереження високої невизначеності.
- Серед ключових змін, яких бізнес очікує від держави, — боротьба з корупцією, зменшення податкового тиску, спрощення регуляцій та посилення безпеки країни, що підкреслює запит на системні інституційні реформи.